

การรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของ บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

จิรภิญญา คำรัตน์, พย.ค.¹

นิตยา สุขแสน, พย.ม.^{1*}

สิริพร บุญเจริญพานิช, พย.ม.¹

ศุภิสมา มาลาฝอย, พย.ม.¹

(วันที่ส่งบทความ: 16 กุมภาพันธ์ 2566; วันที่แก้ไข: 9 มกราคม 2567; วันที่ตอบรับ: 23 มกราคม 2567)

บทคัดย่อ

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของสถาบันการศึกษา ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกระดับในสถาบัน การศึกษาเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ จำแนกตามสายการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ จำนวน 61 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงสิงหาคมถึงกันยายน 2565 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา 3 ส่วน ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษา 3) แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน วิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.87-0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ผลการวิจัย พบว่าการรับรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศอยู่ในระดับมาก ($M = 4.29$, $SD = 0.32$) การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ อยู่ในระดับมาก ($M = 4.11$, $SD = 0.75$) และบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ มีการรับรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามสายการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F(2, 58) = 3.873$, $p = .026$) จากผลการวิจัยผู้บริหารสถาบันควรมีแนวทางเสริมสร้างการรับรู้ในงานประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่บุคลากรสายสนับสนุนซึ่งมีส่วนสำคัญในการช่วยดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: การรับรู้, การมีส่วนร่วม, การประกันคุณภาพการศึกษา

¹ อาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

*ผู้ประพันธ์บรรณกิจ: นิตยา สุขแสน, อีเมล: maekaitong@gmail.com

The Perception of and Participation in Quality Assurance among Royal Thai Air Force Nursing College Personnel

Jirapinyam Khamrath, Ph.D.¹

Nittaya Suksaen, M.N.S.^{1}*

Siriporn Booncharoenpanich, M.N.S.¹

Supisa Malafof, M.N.S.¹

(Received: February 16th, 2023; Revised: January 9th, 2024; Accepted: January 23rd, 2024)

Abstract

Educational quality assurance is one of the important missions of educational institutes which relies on cooperation from all personnel. This survey research aimed to study and compare perceptions of and participation in educational quality assurance among Royal Thai Air Force Nursing College Personnel classified by operational lines. The three groups participants for this study were the executives, instructors, and support personnel of the Royal Thai Air Force Nursing College and were recruited using the purposive sampling of 61 participants. Data were collected from August to September, 2022. Three questionnaires were used to collect the data regarding the participants' perceptions of and participation in quality assurance, specifically: 1) a personal information questionnaire, 2) the Perception of Educational Quality Assurance questionnaire, and 3) the Participation in Educational Quality Assurance questionnaire. Each questionnaire's content validity was assessed by 3 experts. The reliability of the questionnaires was determined using Cronbach's alpha coefficient, which yielded results ranging between 0.87 and 0.95 for each questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics, means, and standard deviations, as well as statistics comparing the means of the three sample groups. The results showed the following: The perception of educational quality assurance among Royal Thai Air Force Nursing College Personnel was at a high level, with a of 4.29 ($SD = 0.32$). The level of participation in educational quality assurance among Royal Thai Air Force Nursing College Personnel was at a high level, with a mean of 4.11 ($SD = 0.75$). Additionally, the differences in the perceptions of the Royal Thai Air Force Nursing College Personnel regarding educational quality assurance in relation to their different operational lines were statistically significant at the 0.05 level ($F(2, 58) = 3.873, p = .026$). This indicates that the director of the institution should develop guidelines to improve the support staff's perceptions of quality assurance to increase educational quality.

Keywords: perception, participation, educational quality assurance

¹ Nursing Instructor, Royal Thai Air Force Nursing College

*Corresponding author: Nittaya Suksaen, E-mail: maekaitong@gmail.com

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นระบบและกลไกในการพัฒนา ติดตาม ตรวจสอบ การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีการพัฒนาทั้งคุณภาพและยกระดับมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีความทัดเทียมกัน รวมถึงพัฒนาสู่สากล นอกจากนี้การประกันคุณภาพการศึกษายังทำให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างยืดหยุ่น คล่องตัว และต่อเนื่องในทุกระดับการศึกษา ตลอดจนสะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557) ดังนั้น สถาบันการศึกษาทุกระดับจึงต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ กรมแพทย์ทหารอากาศ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสังกัดกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพรับใช้กองทัพอากาศและประชาชน มีพันธกิจหลัก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการผลิตผลงานวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาและมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยได้มีนโยบายส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพตามขั้นตอนกระบวนการทำงาน (Plan Do Check Act) มีการมอบหมายความรับผิดชอบให้บุคลากรดูแลองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินตามพันธกิจของสถาบัน (วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ, 2561ก) ซึ่งการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาให้สำเร็จลุล่วงและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้นั้น ต้องอาศัยการรับรู้และการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกภาคส่วนในสถาบันการศึกษา

การรับรู้ และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหนึ่งในแนวคิดในการพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาองค์กรให้สามารถดำเนินไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (กษกร ดาราพาณิชย์ และกุสุมา คำพิทักษ์, 2555) หากขาดการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาต้องอาศัยการรับรู้ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในสถาบันการศึกษา ช่วยกันขับเคลื่อนให้เกิดการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในขั้นตอนของการวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงการดำเนินการ เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษابرลุวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนการ

สอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล (พนิดา วัชรระงษ์, 2558) ในปีการศึกษา 2561-2563 ผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศมีผลการประเมินในระดับหลักสูตรภาพรวมได้คะแนนเฉลี่ย 3.53, 3.00, 3.96 ตามลำดับ มีระดับคุณภาพดี มีองค์ประกอบที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพปานกลาง (วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ, 2561ข) และผลการประเมินในระดับสถาบันภาพรวมได้คะแนนเฉลี่ย 3.86, 3.80, 3.82 ตามลำดับ มีระดับคุณภาพดี ยังมีองค์ประกอบที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ (วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ, 2561ค) จะเห็นได้ว่าผลการประเมินเป็นที่น่าสนใจในระดับหนึ่ง หากแต่ยังคงต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งงานที่ต่างกัน มีการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาที่ต่างกัน (พนิดา วัชรระงษ์, 2558) ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของรุ่งเรือง สิทธิจันทร์(2560) ที่พบว่าบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่า ผลการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมา ยังมีความไม่ชัดเจน คณะผู้วิจัยในฐานะผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ พบข้อสังเกตจากการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ โดยยังมีบุคลากรส่วนหนึ่งที่ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และยังไม่เข้าใจว่าตนเองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพอย่างไรบ้าง อีกทั้งยังไม่เคยมีการศึกษาถึงการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศมาก่อน ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการที่จะศึกษา การรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ โดยมุ่งหวังจะนำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ สร้างการตระหนักรู้ในงานประกันคุณภาพการศึกษาและกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรตามนโยบาย เกิดการทำงานเป็นทีมที่มีความสุข ได้ผลงานที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

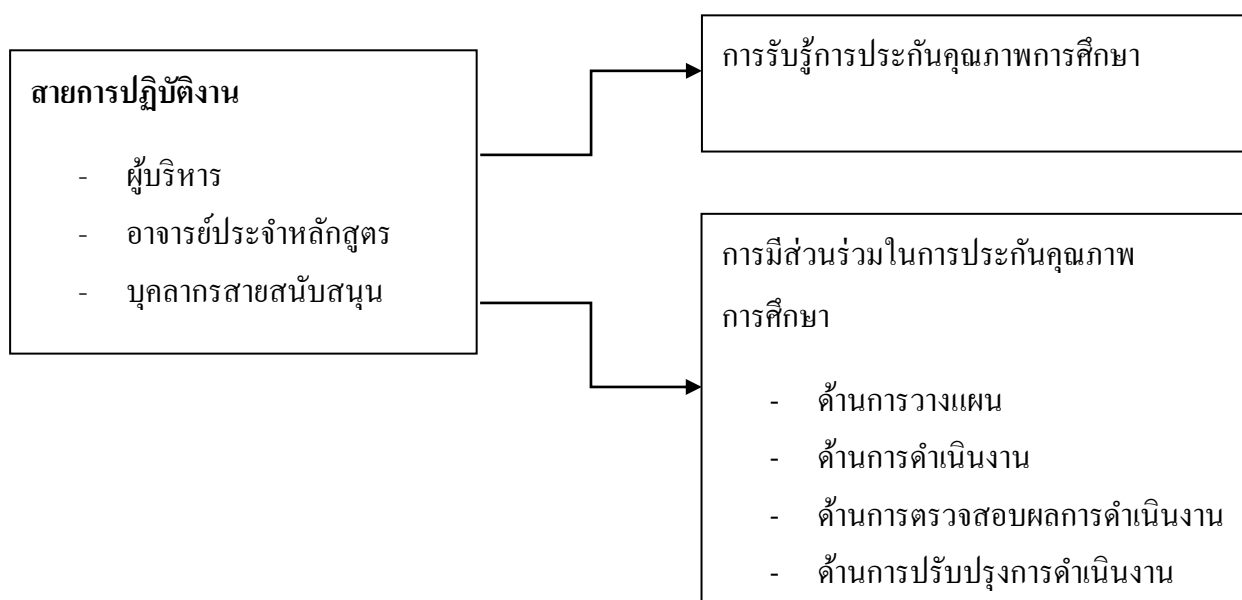
1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ จำแนกตามสายการปฏิบัติงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. การรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศอยู่ในระดับมาก
2. บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศที่มีสายการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาด้วยการใช้กระบวนการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) สามารถนำมาเขียนกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศจำแนกตามสายการปฏิบัติงาน

นิยามเชิงปฏิบัติการ

การรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการที่บุคคลได้รับความรู้สึกและแปลความหมาย หรือตีความจากสิ่งเร้าที่รับเข้ามา ผ่านการวิเคราะห์โดยอาศัยความจาก ความรู้ผสมผสานกับ ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ ออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านความสำคัญ เกณฑ์มาตรฐานที่ประเมินได้จากแบบประเมินการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การเข้าร่วมของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการประกันคุณภาพการศึกษา เช่น การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาที่ประเมินได้จากแบบประเมินการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สายการปฏิบัติงาน คือ ลักษณะตำแหน่งงานของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ แบ่ง ออกเป็น ตำแหน่งผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร และบุคลากรสายสนับสนุน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนของวิทยาลัยพยาบาล ทหารอากาศ จำนวน 70 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากประชากร ตามเกณฑ์ การคัดเลือก คือ เป็นบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน อย่างน้อย 2 ปี เพื่อจะ ได้มีประสบการณ์และรับรู้ภาพรวมของการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีความยินดีและ เติ้มใจเข้าร่วมการวิจัย สรุปได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 61 คน (คิดเป็นร้อยละ 87.14 ของประชากรทั้งหมด)

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการพิจารณาและได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของโรงพยาบาล ภูมิพลอดุลยเดช กรมแพทย์ทหารอากาศ เลขที่ 99/63 ผู้วิจัยทำการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างโดยชี้แจง วัตถุประสงค์ก่อนทำการเก็บข้อมูล และให้กลุ่มตัวอย่างยินยอมให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ โดยการตอบ แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างสามารถหยุดหรือปฏิเสธ และขอออกจากกรวิจัยได้ตลอดเวลา และการวิจัยนี้ คำนึงถึงความถูกต้อง สิทธิประโยชน์และความเท่าเทียมกันของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จะถูกเก็บเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยชื่อ นามสกุล และการนำเสนอผลการวิจัยเป็นไปในภาพรวม ผู้ที่ ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยได้ลงนามยินยอมในแบบฟอร์มการยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consented Form)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกัน คุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย แบบสอบถาม 3 ส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาที่ทำงานในวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ และระยะเวลาที่ทำงานเกี่ยวกับประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 6 ข้อ

2. แบบสอบถามการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยสร้างจากการทบทวนวรรณกรรม จำนวน 20 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ 1 (มีการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษาระดับน้อยที่สุด) ถึง 5 (มีการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษาระดับมากที่สุด) การแปลผลค่าเฉลี่ยการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษา แบ่งเป็น 5 ระดับ (Best, 1981) คือ มีการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมากที่สุด ($M = 4.50-5.00$) ระดับมาก ($M = 3.50-4.49$) ระดับปานกลาง ($M = 2.50-3.49$) ระดับน้อย ($M = 1.50-2.49$) และระดับน้อยที่สุด ($M = 1.00-1.49$)

3. แบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยสร้างจากการทบทวนวรรณกรรม จำนวน 24 ข้อ แบ่งเป็นการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งหมด 4 ด้าน จำนวนด้านละ 6 ข้อ ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน และด้านการปรับปรุงการดำเนินงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ 1 (มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับน้อยที่สุด) ถึง 5 (มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมากที่สุด) การแปลผลค่าเฉลี่ยการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษา แบ่งเป็น 5 ระดับ (Best, 1981) คือ มีการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมากที่สุด ($M = 4.50-5.00$) ระดับมาก ($M = 3.50-4.49$) ระดับปานกลาง ($M = 2.50-3.49$) ระดับน้อย ($M = 1.50-2.49$) และระดับน้อยที่สุด ($M = 1.00-1.49$)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หลังได้รับการปรับปรุงและพัฒนาแล้วจะนำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สำนวนภาษา รูปแบบและความเหมาะสมของข้อคำถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 ท่าน คำนวณหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (Content Validity Index: CVI) ของแบบสอบถามการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .85 และแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา เท่ากับ .94 หลังจากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .95 และ .87 ตามลำดับ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ ผู้วิจัยดำเนินการนัดหมายและเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง ผู้เข้าร่วมวิจัยจะได้รับการชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง และกระบวนการเก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 20-30 นาที เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วนำแบบสอบถามใส่ซอง A4 ปิดผนึกนำส่งผู้วิจัย

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ โดยใช้สถิติการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 61 คน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.92 อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 44.26 และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 50.82 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 45.90 การศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30 ปฏิบัติงานในส่วนของบุคลากรสายสนับสนุนจำนวน 31 คน คิดเป็น ร้อยละ 50.82 ระยะเวลาที่ทำงานในวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศอยู่ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่า 5 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 50.82

ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.29, SD = 0.32$) ส่วนระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.11, SD = 0.75$) ดังตารางที่ 1

**ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ
การศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ ($n = 61$)**

การประกันคุณภาพการศึกษา	<i>M</i>	<i>SD</i>	แปลผล
การรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	4.29	0.32	มาก
ผู้บริหาร	4.52	0.15	มากที่สุด
อาจารย์ประจำหลักสูตร	4.40	0.28	มาก
บุคลากรสายสนับสนุน	4.19	0.35	มาก
การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา	4.11	0.75	มาก
ผู้บริหาร	4.81	0.16	มากที่สุด
อาจารย์ประจำหลักสูตร	4.14	0.68	มาก
บุคลากรสายสนับสนุน	4.03	0.83	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.91	0.93	มาก
ผู้บริหาร	4.78	0.38	มากที่สุด
อาจารย์ประจำหลักสูตร	3.96	0.85	มาก
บุคลากรสายสนับสนุน	3.79	1.02	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.22	0.68	มาก
ผู้บริหาร	4.72	0.19	มากที่สุด
อาจารย์ประจำหลักสูตร	4.26	0.60	มาก
บุคลากรสายสนับสนุน	4.15	0.77	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงาน	4.16	0.77	มาก
ผู้บริหาร	4.78	0.10	มากที่สุด
อาจารย์ประจำหลักสูตร	4.22	0.65	มาก
บุคลากรสายสนับสนุน	4.05	0.88	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการดำเนินงาน	4.16	0.82	มาก
ผู้บริหาร	4.94	0.10	มากที่สุด
อาจารย์ประจำหลักสูตร	4.12	0.80	มาก
บุคลากรสายสนับสนุน	4.12	0.85	มาก
การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม	4.11	0.75	มาก

เปรียบเทียบการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ จำแนกตามสายการปฏิบัติงาน

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ มีการรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตามสายการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F(2, 58) = 3.873, p = .026$) ส่วนการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ($F(2, 58) = 1.498, p = .232$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ จำแนกตามสายการปฏิบัติงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
การรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	0.764	2	0.382	3.873	.026*
ภายในกลุ่ม	5.718	58	0.099		
รวม	6.482	60			
การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	1.691	2	0.845	1.498	.232
ภายในกลุ่ม	32.744	58	0.565		
รวม	34.434	60			

หมายเหตุ $n = 61, *p < .05$

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายการรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ จำแนกตามสายการปฏิบัติงาน พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของอาจารย์ประจำหลักสูตรและบุคลากรสายสนับสนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษาของบุคลากร วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ จำแนกตามสายการปฏิบัติงาน ($n=61$)

สายการปฏิบัติงาน	n	M	ผู้บริหาร			อาจารย์ประจำหลักสูตร			บุคลากรสายสนับสนุน		
			MD	SE	p-value	MD	SE	p-value	MD	SE	p-value
ผู้บริหาร	3	4.52	-	-	-	.12	.19	.53	.33	.19	.09
อาจารย์ประจำหลักสูตร	27	4.40				-	-	-	.21	.83	.02*
บุคลากรสายสนับสนุน	31	4.19							-	-	-

หมายเหตุ $n = 61, *p < .05$, MD = Mean Difference, SE = Standard Error

อภิปรายผลการวิจัย

บุคลากรของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศมีการรับรู้และมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฏชา มณีวงศ์ (2566) ที่พบว่า การรับรู้และความเข้าใจในงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับการศึกษา ของ ทรัพย์อนันต์ พลบุตร และ สถาพร บริบูรณ์วัฒน์ (2565) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศมีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามาอย่างต่อเนื่องและยาวนานตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2542 สถาบันสร้างการรับรู้ของบุคลากรโดยการให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา โดยยึดตามหลักเกณฑ์และตัวบ่งชี้ของกลุ่มการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ทั้งในระดับหลักสูตร และระดับสถาบัน รวมทั้งดำเนินการเพื่อรักษาคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานและเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาวิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของสภาการพยาบาล สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพบรรลุเป้าหมายตามองค์ประกอบและดัชนีบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับภารกิจสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education) ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด กระบวนการและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อให้การประกันคุณภาพเกิดประโยชน์ โดยมีแนวทางการจัดกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan), การดำเนินการและเก็บข้อมูล (Do), การประเมินคุณภาพ (Check/study), และการเสนอแนวทางการปรับปรุง (Act) (สำนักงานมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา, 2558)

การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ พิจารณาแยกรายด้านพบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด เนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในรูปแบบคณะกรรมการโครงการประกันคุณภาพการศึกษาที่ให้ความสำคัญแก่บุคลากรทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน จึงทำให้ภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของบุรพร กานูญ และชลกนก โฆษิตตฉิน (2560) พบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเทพนบุรี โดยรวม

อยู่ในระดับมาก ($M = 3.53, SD = 0.82$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของรำไพ หมั่นสระเกษ และคณะ (2557) ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม ปัญหาอุปสรรคจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.79, SD = 0.61$) และสอดคล้องกับงานประกันคุณภาพการศึกษา, สำนักงานอธิการบดี (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรใน การดำเนินงานประกันคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก

บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศมีการรับรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตาม สาขาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ พนิดา วัชรระรังษี (2558) ที่พบว่า บุคลากรระดับอุดมศึกษา เขตถนนทพรี ที่มีตำแหน่งงานที่ต่างกัน มีการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า สาขาการปฏิบัติงานบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการรับรู้ในงานประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายกลุ่มตามสาขาการปฏิบัติงาน จะพบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรมีการรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างจากบุคลากรสายสนับสนุน อาจเนื่องจากสถาบันสร้างการรับรู้ของบุคลากรโดยการให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา แต่ผู้ที่มีความสนใจและเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยผู้บริหาร และอาจารย์ประจำหลักสูตร ทำให้ผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตรเกิดการรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างจากบุคลากรสายสนับสนุน

บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกตาม สาขาการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของเพ็ญศรี จิงธนาเจริญเลิศ และภัชญา ธงศิลา (2553) ศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี พบว่า บุคลากรมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก แต่ไม่พบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างกลุ่มบุคลากรที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของรุ่งเรือง สิทธิจันทร์ (2560) ที่พบว่าบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน หากไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของรำไพ หมั่นสระเกษ และคณะ (2557) ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม ปัญหาอุปสรรคจากการมีส่วนร่วม ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา พบว่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรที่มีตำแหน่ง

ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจาก ผู้บริหารระดับสูงที่ให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน และทำความเข้าใจไปยังบุคลากรทุกระดับโดยมอบหมายให้คณะกรรมการรับผิดชอบในการติดตาม ประเมิน และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษามีการถ่ายทอดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนลงสู่อาจารย์ประจำหลักสูตร และบุคลากรสายสนับสนุนส่งผลทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบกับวัฒนธรรมองค์กร ที่เน้นความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ มีน้ำใจ ทำให้การทำงานในวิทยาลัยมีความเอื้อเฟื้อ มีความร่วมมือกันทำงานเพื่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาสถาบัน และด้วยสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยเป็นสังคมขนาดเล็กอาจารย์และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุน ของวิทยาลัยมีสัมพันธภาพที่ใกล้ชิดแบบครอบครัวเดียวกัน ทำงานร่วมกันตลอดเวลา โดยเฉพาะการบริหารจัดการตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพที่ทั้งอาจารย์และเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนร่วมเป็นผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้ตัวเดียวกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตลอดเวลา จึงบูรณาการงานประกันคุณภาพให้เป็นเนื้อเดียวกันกับการทำงานปกติ เห็นคุณค่าของงานประกันที่สถาบันจะได้รับ (สุบิน ยุระรัช, 2558) ไปพร้อมกันโดยไม่ได้แบ่งแยกว่าเป็นอาจารย์หรือนักการสายสนับสนุน

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่าการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศอยู่ในระดับมาก บุคลากรวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศที่มีสายการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน แต่มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน ดังนั้น การพัฒนาหรือการเสริมสร้างการรับรู้เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่บุคลากรของวิทยาลัย โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนจึงเป็นสิ่งที่สถาบันควรให้ความสำคัญ อันจะนำไปสู่การรับรู้ในงานประกันคุณภาพการศึกษาที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารของสถาบัน ควรพัฒนากระบวนการส่งเสริมการรับรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการรับรู้เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่บุคลากรสายสนับสนุนในหน่วยงาน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ที่ดี อันจะส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในงานประกันคุณภาพการศึกษาที่ดี นำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. การศึกษาในครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาผลของการพัฒนารูปแบบหรือโปรแกรมการสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรในสถาบัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนางานด้านประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กชกร คาราวาณิชย์, และกุสุมา คาพิทักษ์. (2555). การรับรู้ การมีส่วนร่วมและการยอมรับของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ต่อการประกันคุณภาพการศึกษา. (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี.
- งานประกันคุณภาพการศึกษา, สำนักงานอธิการบดี. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ณัชชา มณีวงศ์. (2566). การรับรู้และความเข้าใจในงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 43(2), 97-108.
- ทรัพย์อนันต์ พลະบุตร, และสถาพร บริบูรณ์วัฒน์. (2565). แรงจูงใจต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 17(2), 28-36.
- บุรพร กำบุญ, และชลกนก โหมยิตคณิน. (2560). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของ บุคลากรทางการศึกษามหาวิทยากรุงเทพธนบุรี. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian มหาวิทยาลัยศิลปากร (มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ)*, 10(1), 1746 -1757.
- พนิดา วัชรระรังสี. (2558). การรับรู้และการมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรระดับอุดมศึกษา เขตธนทบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 1(1), 21-30.
- เพ็ญศรี จิงธนาเจริญเลิศ, และภัชญา ชงศิลา. (2553). ความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของบุคลากรต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี*, 4(3), 92-105.
- รำไพ หมั่นสระเกษ, วราพร ตันทะสุวรรณะ, และจงกลณี ด้อยเจริญ. (2557). การมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพของบุคลากร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา*, 20(2), 46-57.

- รุ่งเรือง สิทธิจันทร์. (2560). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *Pulinet Journal*, 4(3), 105-112.
- วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ (2561ก). รายงานการประเมินตนเอง วพอ.พอ. (ระดับสถาบัน) ประจำปีการศึกษา 2561. วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ.
- วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ (2561ข). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน วพอ.พอ. (ระดับหลักสูตร) ประจำปีการศึกษา 2561. วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ.
- วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ (2561ค). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน วพอ.พอ. (ระดับสถาบัน) ประจำปีการศึกษา 2561. วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ.
- สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2558 (ระดับหลักสูตร). สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สุบิน ชูระรัช. (2558). องค์ประกอบและแนวทางการทำประกันคุณภาพอย่างมีความสุขของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเอกชน. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 15(2), 46-56.

Best, John W. (1981). *Research in education* (3rd ed.). Prentice. Hall.